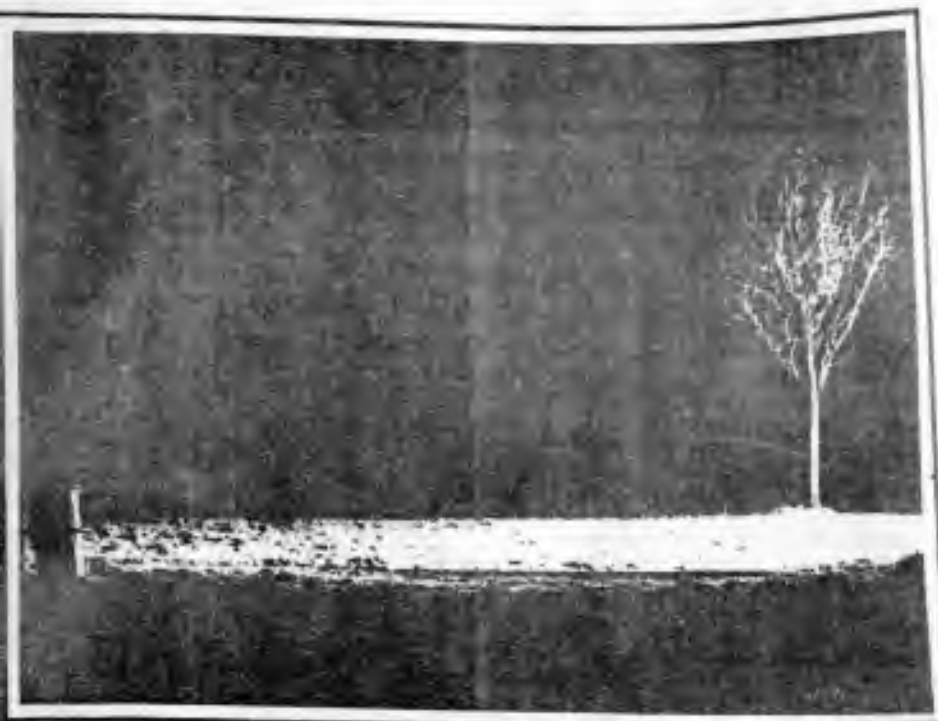

ČASOPIS TEXTAŘŮ LIDOVÉ KONZERVATOŘE

snad příště...

ČERVEN 1989

ČÍSLO 3

nic není u konce...

Myslím, že dnes nenajdeme nikoho, kdo by odporoval tvrzení, že nastala doba probouzení. Probouzení ze zimního spánku, z netečnosti, pasivní odevzdanosti do vůle osudu a vyšších sil. I přes všechny zažité stereotypy v myšlení a jednání snad většina z nás cítí, že by se právě nyní mohla rozhlédnout okolo sebe. Vznik tohoto časopisu by mohl být jedním z podobných signálů jara. Signál k obnovení tvrdých sil, k hledání vlastní identity. Mnozí z nás proplouvají životem jak dřívko snášené proudem, beze slov pozorují a nemohou ovlivnit běh věcí a osudů. Sčítají, co jim utíká - a nejsou to jen promarněné roky, ale i slabnoucí tvůrčí potence, vnitřní síla k hledání výrazu, touha sdělovat staré věci nově a nové tak, aby zastánčí věci starých pochopili a uvolnili místo. Je na místě opět zdraznit, že Snad příště není alma - nach. Je živý a vyvíjí se porukama. Není archivem dříve

napsaných věcí, měl by naopak stále motivovat a probouzet v autorech dosud dřívější schopnosti. První číslo nespĺňuje zcela tyto požadavky. Mělo by tedy být impulsem, ne definitivním řešením. Všechny menší žánry, specifické pro časopis, chybí nebo jsou zastoupeny jen v náznaku - fejetony, črty, úvahy, zprávy, ale i třeba úryvek z rozsáhlejší práce. Prostě vše, co může svůj způsobem nejen představovat autora, ale i v určitém kontextu navozovat pocit všetranně zobrazované skutečnosti. Nemusí tu tedy figurovat práce žánrově, tematicky či názorově sjednocené /ale spon zatím/. Nejen tedy povídky a básně, nejen dynamika a živost, nejen jásavý optimismus. Ale také nejen velké učení a rozmáchlými gesty a samoučelně mlhavým posláním. Právě spojovací materiál mezi básněmi a povídkami, jež mohou být nadčasové, by měl časopis aktualizovat. A to nejen vzhledem k současnému období a kulturní situaci, ale i k vývoji samotného časopisu, jeho postupnému posunu ke konkrétnějším cílům a přesněji formulovanému programu. Být aktiální znamená oslovovat čtenáře tak, aby rozuměli a srovnávali text se svými myšlenkami a postřehy, se svou přítomností. Aby nacházeli v časopise texty nejen zajímavé, ale i podnětné. Aby společně s autorem odkrývali věci dávno objevené, ale souhrou času, láskykých zvlášť a ctižádostí dnes zapomenutých. Aktuální není jen pomocí hesel vyřčená touha nas. Naše touhy se nemusí lišit od této obecně vyhlášené touhy nějak žít, ale pokusíme se je definovat sami podle svých schopností a vědomostí.

OBSAH:

Nic není u konce /PŠ/ ..1	
alias Ilias /BJ/	2
Dvě zprávy /LK/	2
Pochyby RAKA	5
Pepík a Jaruna /ZM/	7
Básnický profil /PŠ/	10
Západ na první pohled	
	/MB/14
Recenze /MP/	18
Všichni jsou smutní /PH/20	
Veršovinky /RH/	24
Zamyšlení nad myšlením	
	/VJ/24
Jak se zvířátka učení	
přela /VJ/	26
Poezie: /PH/	27
Zába v tunelu /PŠ/	28
Koláž /PH/	29

Proto může být i sebenázornější text jen neživou sbírkou vět pro někoho, kdo s předkládanými názory, pocity a náladami vnitřně nesouhlasí nebo je neumí pro sebe dešifrovat.

Přál bych si, aby všichni, kdo budou časopis číst, si uvědomili, že není nic u konce. Ani podoba našeho světa ani naše názory ani naše schopnost je zajímat a na úrovni vyjadřovat. Stejně tak nikdy nebude u konce schopnost čtenářů hledat v každém příspěvku náladu a smysl, které mu přísluší.

Pavel Šubrt

ohlasy:

= ALIAS ILIAS =

Nešťastný národ, který nemá FOJP. My jsme národ šťastný, protože jí zásluhou Pavla Karase máme. FOJP - tedy folková opera jednoho pěvce patří jako syntetický žánr k vrcholům dramatického umění. Proč? Protože v sobě spojuje rafinovanou prostotu folku, prostou rafinovanost opery, osobitost a jedinečnost interpreta, který je jak bývá pravidlem FOJP, zároveň i autorem. A toto vše vložil do své FOJP "alias ilias" zakladatel tohoto žánru u nás, Pavel Karas, studující IV. ročníku této školy. Ano, tak mlád a již jest zakladatelem!

"alias ilias", jak již

napovídá sám název, je volnou adaptací epizod z období trojské války. Možno říci že Pavel Karas na rozdíl od svého předchůdce Homéra akcentuje lidský faktor, dobírá se samé dřené človenství postav a na půdorysu nenaplněné lásky Achillea i trojské princezny Polyxeny pranýřuje nesmyslnost ienávisti, jakož i smyslnost antických hrdinů. Tento prvek bychom ovšem marně hledali u Homéra. Karas je důslednější a přivádí k nám postavy s celou jejich složitostí v brilantní analytické zkratce. Tento aspekt vyvstane tím zřetelněji, uvědomíme-li si, že všechny jednající postavy jsou ztělesněny jediným pěvcem, Pavlem Karasem samotným. Je s podivem, jak mladý umělec dokáže výstižně pojednat i tak obtížné davové scény, jako je například vylovení Řeků u Tróje, kdy sám zpívá oba dva sbory, řecký a trojský armádní sbor. Představení na scéně divadla U věže zároveň seznamuje s životopisem Mistra Karase a přibližuje jeho tvorbu i zařazením ukázek z Mistrova raného období, poznamenaného folklórem rodného Slezska. Závěrem lze říci, že Karasova "alias ilias" patří k úhelným kamenům FOJP a že mladý svět navrhl Pavla Karase na udělení Bílé Vrány naprosto práven.

Barbora Ježková

- DVĚ ZPRÁVY -

Nezsužatá zpráva o události

Dne 14.2.1989 se uskutečnil v klubu SSM "U Bílého koníčka" autorský

večer posluchačů LŠO pro pracující. V pořadu se účastníci prezentovali vlastní tvorbou, a to zejména písňovými texty, básněmi a krátkými prozaickými útvary. Večer měl překvapivě vysokou úroveň.

Zaujatá zpráva o téže události

"Tak jste poslední, pane kolego." "Poslední jako co?" zeptal jsem se a současně jsem si uvědomil, že zase stojím před dr. Roubínkem, jako bych neuměl do pěti počítat. Bývá to tak často. "Poslední v čem," ptám se znova. "Poslední, kdo si ještě nezkusil nástup na jeviště," odpověděl černobílý dr. Roubínek. "To ale". Vážně jsem nevěděl, jestli jde o legraci nebo ne. Zdálo se mi to absurdní, ale legrace to nebyla. Jindy boдрý a odlehčený muž mě sjele nekompromisně pohledem, přinutil mě postavit se na jeviště a odblekotat dvě věty. Tím mne naprosto zlikvidoval. Jediným gestem zničil mou dlouhou psychickou přípravu na vystoupení. Dostal jsem trému, sebevědomí geniálního autora kapitulovalo. Dobře. Nejsem Ferlinghetti, Saroyan ani Dylan. Mám přečíst svou povídku, přečtu tedy svou povídku.

Přečetl jsem jí/líbila se! / a teprve potom jsem začal svobodně vnímat vystoupení ostatních. Bylo to fajn. "Zručný" publicista by napsel:

Z vystoupení jednotlivých účastníků bylo cítit tvůrčí přetlak a až vzrušující invenci, která podpořena zdravou touhou mladého člověka po seberealizaci, je nadějným příslibem do budoucnosti. Dá se předpokládat...

Večer U Bílého koníčka byl skutečně vydařený, a to, že nepřišel zvukař, nikomu nevadilo. Naopak. Vadilo už ale, že režisér čs. rozhlasu

R. Hudak

se vůbec nedostal dovnitř, protože přišel pozdě, ztratil lístek a personál zvyklý na diskotékové publikum odmítl jakoukoliv debatu. Ostatně diskotéková atmosféra číhala všude. Byl to zkrátka ojedinělý výlet poezie na nepřátelské území. Bohužel Koníčka už nepředěláme. Nebudeme mít ani možnost, protože další pořad bude jinde, pokud vůbec bude. A co tedy teď s oním tvůrčím přetlakem?

Myslím si, že by měl vyjiskřit mezi námi, tak nějak sám od sebe, bez ohledu na to, jestli nám vynučující zajistí jeviště nebo ne. Vždyť máme časopis, co si můžeme přát víc?

Leoš Kopecký

dr. Roubínek

Původní Bureš

brátra Helebrantové a I. Kopecký

brátra Troškové

P. Karas

M. Princ a spol.

POCHYBY (2)
 (2) RAKA

Sloupek píšu pozdě. Měl jsem ho již dávno odevzdat ale netroufal jsem si začít. Ne snad, že by se nic nedělo. Dělo se, ale právě z toho vznikly mé pochyby. Najednou jsem totiž nevěděl, jak se mám vyjádřit. Jaký zvolit slovník. Nešlo mi přitom vůbec o nějaký cizí jazyk, přemítal jsem takto nad současnými významy slov v mé rodné řeči. V podobných případech jsem si vždy představoval, že pod záštitou etymologického slovníku nehrozí možnost vzniku žádných nedorců změně. Nyní se mi ale zdá, že celá etymologie i se svou naukou o původních významech slov je dnes trochu vedle. Slova se používají bez ohledu/ nebo bezvzhledně/ ke svým původním významům a ty jejich současné by těžko stíhala zachytit databanka s computerem. Ale proč se tím tolik vlastně zdržuju a nepřejdu rovnou k věci? Vždyť otázka zneužívání slov je zřejmě stejně stará jako slovo samo. Asi mi připadá důležité, aby to, co napíšu, mělo při čtení kýmkoliv a kdekoliv obsah, který jsem měl na mysli. Aby mé věty dávaly smysl, pro který jsem je lepil, každému, komu se ocitnou v ruce. Ze tato moje pochyba je na místě, jsem se dostatečně přesvědčil znovu v minulých dnech; vzdálenost mezi viděnou skutečností a psaným slovem dosáhla šíře přímo fantastické a v baletu by se dala přirovnat k dokonalému prcvazu zkušené primabaleríny

Díky užívání, kterého se některým slovům dostává, už zřejmě definitivně ztratila svůj přesný obsah. Byl z nich vysát jako vzduch z vakua; a pokud ne, tak stačila onemocnět přitom, když jim byl často nasazován klystýr, aby následujícími soustavným zvracením žaludků svůj obsah zvrátila. Byl posláze nahrazen polyinterpretacním vlnobitím obecné živivosti. Ostatní slova trpí chronickou žaludeční neurózou nebo vyčkávaví v bezbranné otupělosti. Nedivím se jim. Být v takové každodenní nejistotě jako ona, nevěděť např. zda jsem dnes ještě populární nebo snad už populační, také bych byl asi takový.

Takže jsem chtěl vlastně upozornit na dvě události, o kterých platí pravý opak. Ve světle výše zmíněných pochyb mi z nich bylo velmi dobře. Pojila je ještě jejich subtilnost v rozměrech, komornost ve zvoleném prostředí a širší názorů, kterým se otevřely nebo je alespoň byly ochotny nést.

Prvně se mi jmenovaného dostalo spolu s konzumním vínem a neodolatelným projevem volného hudebního sdružení nemuzikantů zveřejněného Ars recidive na vernisáži výstavy textů, obrazů a textových ekvivalentů Jana Ungára /13.2.1989, kulturní středisko Opatov - Jižní Město/. K produkci "recidivistů" se sluší podotknout, že předešlím árie Proč bychom se netěšili z opery Bedřicha Smetany Prodaná nevěsta zesáhla přítomné svým neslychaným dynamickým nasazením, které postihlo předešlím sluch jako takový a potom

ty jeho partie, které obsahují prvky pro relativní intonační přesnost; a sympatickým, veškerého nánosu klasické uměření z baveným interpretačním pojetím. Podrobnější zpráva zabývající se pouze vystoupením souboru by možná dospěla k názoru, že v případě předvedené skicoj jsme byli dokonce svědky interpretace zbavující árii autorského rukopisu vůbec. První setkání s Ungárovou tvorbou působí podivuhodně. Zprvu jakoby recesistické mlůvky a teatrálně vypointované texty si znovu a znovu vynucují návštěvníkovu pozornost. Působily na mě jako látka, která uvnitř procišřtuje. Snad že malbičkám se dá uvěřit stejně jako kresbě dítěte/také tak někdy působí/ a bizarní texty vykreslují naše "panoptikum loci" tak výstižně, že jsem až dostal chuť odnést si je domů a pověsit na stěnu, abych je tak měl neustále na očích.

Podobně jsem si zgustnul hned následující den /14.2.89/ v klubu u Bílého koníčka. Opět v roli diváka jsem absolvoval tentokrát autorský večer našeho textařského oddělení "lidové" "konzervatoře" s anticipovaným vědomím, že jako starý mtařor tohoto ústavu se zřejmě stanú svědkem jednoho z mnohých školometsky sice úspěšných, ale životu na hony vzdálených soirée. Chyba! Nic takového se nekonalo. Nezbyvá mi, než se bít v prsa a klanět se aktérům večírku. "Mea culpa, přátelé". Namísto předpokládané předkatedrální califundy jsem totiž byl přítomen na školní poměr, zajímavému úkazu. Ve velkorysé

atmosféře vzájemných sympatií se odvíjel večer krevnatých písní, povídek a veršů, v nichž se skleníkového efektu vyskytovalo pouze ve stopovém množství. Ani slovní ekvilibristika, tolik nás v přítomnosti zahlcující z nejružnějších stran, zde nenašla téměř místo a pódium se namísto toho stalo zónou autorskoi-interpretační cudnosti, novické nervozity/nepřebité mnohdy ani alkoholickém deriváty/, rozkurážené přednesové fúrie i aranžérsky zdařilých výšlapů latentních osobností. Večerní pohodou společného poznávání letěl čas přímo zběsile a jak už to při premiéře podobného typu programu bývá nebyl na něj příliš brán zřetel.

Ale člověk odcházel s jakýmsi pocitem zdravého sebevědomí až možná pýchы. Tu jsem se později, s odstupem času, snažil zapudit. Držel jsem při tom bezděky v rukou obálku s hlavičkou školy a zdálo se mi, že můj pokus je zdařilý. Pýcha přešla na ni. Ani štípance do ušních lalůček nezahňaly obraz pyšně se vlnících písmenek. Nač mohla být pyšná? Možná na to, k čemu byla na akci "U koníčka" přilípnuta. Aspoň v tu chvíli jsem měl ten pocit.

RAK

PEPÍK A JARUNA

Pepa byl prcek, tak stošedesát. Jaruna byla o hlavu větší. Dohromady divnej pár. Von sešmajdaný boty, starý šedý tesilký a vošoupanou koženou bundu. Von hnědej kabát, červený kalhoty do zvonu, boty na vysokých podpatcích, tak patnáct let starý.

Do práce chodili vždycky přes Václavák. Pepa čučel po výkladech, Jaruna do země, jestli náhodou někdo něco neztratí. Dole u Koruny si Pepík kupoval noviny. Většinou slovenskou Práci. Při čtení slabikoval nahlas písmena. Nikdy nezačal číst na stejném místě. Jednou začal vod sportu, jindy politikou nebo počásím. Jarka noviny nečetla. Zнала jen pár písmen.

U řeznictví Na můstku řekl Pepa Jaruně: "Počkej tady, já du něco koupit."
- "Di, Pepíku," na to Jaruna. Koupil deset deka paprikovýho a vosum rohlíků. Jaruna zatím koukala svejma šilhavejma očima za chlapem, co do ní nechtě vrazil. "Kam čumíš, pojď," zabručel Pepa, když vyšel ven z krámu. "Je pitomej," na to Jaruna. - "Kdo?"
- "Tamhle ten pitomek jeden!"
"Ale, pojď," řekl Pepa a šel dál. Jaruna se rozběhla za ním.

V krámě, kde dělali, uctivě pozdravili vedoucí, která měla kancelář hned u vchodu. Za kanceláří byl třímetrový stůl na měření látek. Okolo stolu židle.

Podél zdí byly role látek. Dál pak pokračovala chodba kde byl sklad a šatna s kuchynkou. U stolu seděl důchodce Veselý.

"Ahoj, Pepku." Pepík, jak uviděl Veselýho, ožil. Začal mávat rukama: "Á, pane Veselý se vyspíkal. Je tady první. Už má kafe," spustil Pepa. Pak se obrátil na Jarunu. "Jarko, dej tušku do skříně a di dát na kafe." A zase na Veselého, tentokrát s prosíkem. "Pane Veselý, nedal byste mi trochu kafe. Já pak koupim." - "Di do práele, Pepíku. To zas nemáš kafe. Já se na vás vykašlu." - "Koupim, pane Veselý, fakt dnes koupim," bránil se Pepa.

Do krámu přišel pan Kolinger, bývalý zaměstnanec banky. V kšeftě si přivydělával už druhý rok. "Dobrý den, pánové," pozdravil. Pepík se dohodl s Veselým, že mu kafe ještě dneska půjčí. Kolinger šel do šatny se převlíct. Když přišel zpátky, sedl si a dal nohu přes nohu. Začal číst Lidovku.

"Pane Kolinger, čet ste to o těch Američanech, čet ste to?" ptal se Pepa. Než Kolinger stačil odpovědět, Pepa už zase křičel na Jarku krz kafe. Kolinger se začel znovu do novin. Veselý, Pepa a Jaruna pili kafe. Pepa najednou řekl: "Dneska vsádim sportku."

Jestli někdy Pepa měl na něco talent, tak to bylo na sázení. O číslech se mu zdálo, čísla se mu pořád honila hlavou. Každěj den měl svoje čísla. Dneska je sedmička, zejtra dvojka s třicítkou, říkal a už se těšil na čtvrtek, kdy to svoje hloubání mohl hodit na papír. To pak chodil po krámě semtam, slabikoval jako při čtení novin, díval se do stropu a

pak napsal číslo. Potom zase začal hejbat rty, něco blábolit až do napsání dalšího čísla. Někdy, když mu to Veselý dovolil, psal čísla i jemu. Měl jich vždycky plnou kapsu. Takže mu z ní vyskakovaly a schovávaly se, kde se dalo. Když pak číslo chytil, byl přesvědčenější, že je to to pravý.

Jednou napsal Veselému od boku šest čísel. "Když je podáte, určitě vyhraje te druhou," řekl tenkrát Pepa. V neděli vyhlítl Veselýmu voči málem z důlků Koukař na televizi, pak do tiketů. "Já jsem vyhrál mámo, já jsem vyhrál," křičel po bytě, šťastnej jako blecha. V pondělí si vzal tejděn dovolený. A ve středu si to masíroval pro prachy.

Nechal si dvacet tisíc a zbytek rozdělil dětem. V práci koupil vedoucí kostým a kytku k tomu. Do placu dal flešku vodky. Pepa, kterej byl, jak zákon káže, pořád brebentil: "Pane Veselý, dobrý čísla, co." Vedoucí řekla tenkrát Kolingrovi bokem, že mohl Veselý Pepíkovi taky něco dát, za ta čísla. Kolinger na to jen odpověděl: "Co ten by dělal s penězma. Pro něj je jich škoda." To se stalo tak před půl rokem. Vod té doby Pepa ať sázel, jak sázel, nikdy nic nevyhrál.

Po sedmý hodině vyběhla vedoucí z kanceláře. Veselýho a Pepíkem a Jarunou poslala naložit role koženky. Sama začala měřit s Kolingrem folii. Ráno bejvalo vždycky dost zákazníků. Půl dne jim uteklo, že nevěděli ani jak. V poledne Kolinger zatáhl roletu. Pepík a Jaruna snědli paprikáč s rohlíkama, potom si zapálili.

Veselý i Kolinger si ohřáli jídlo v kastráčkách. Vedoucí se zavřela k sobě do kanceláře.

Po obědě už tolik práce nebylo, takže si Pepa stačil doběhnout pro peníze do spořitelny. Uložil si tam vždycky po vejpletě třista korun, který pak do čtrnácti dnů, po stovkách vybral. Cestou zpátky koupil kafe za osmáct a troje Petry. V krámě si hned

zapálil cigaretu a vrátil Veselému kafe. Když zavřeli krám, vedoucí, Veselý i Kolinger se šli převlíct a umejt. Pepa s Jarunou zatím vytřeli okolo stolu a vynesli koše s odpadkama. Pak řekli: "Naschle," a spěchali ven.

První, kam šli, byl malej kšeft vedle v ulici. Tam v třetí patře bydlela babka Tučková. Nemohla chodit

a když, tak jen tak pět, deset kroků. Pepa s Jarunou jí nosili uhlí. Ze sklepa vynesli uhlí na tejdna a vyznoscili ho ke kánum. Pak Tučková vytáhla ze zásuvky staletého přiborníku korun. Pepa po-
děkoval, Jaruna taky a šli.

Ten den peníze v zásuvce nebyly. Tučková si vzpomněla, že je dala do ložnice. Pepa s Jarunou čekali u přiborníku, než se Tučková vrátí. Na tmavě hnědém přiborníku ležela spousta hadrů, starý žurnály, obrázky měst a všelijaký sošky. Pepík vzal černýho pardála, jak cení zu by, a šup s ním do kapsy. Jarka jenom sykla: "Teda Pepíku." To už přišla Tučková, dala jim dvacku a voni vypadli ven. V prvním patře někdo hrál Měsíční sonátu

Jak vyšli z baráku, Jarka se zozesmlá. "Ty si vůl Pepíku." - "Co, babě se to tam váří. A my to prodáme, ne," kassal se Pepa. Bylo jim docela fajn. Vyrazili do bufetu na Míráku. Zapadli tam pokaždý, když šli z práce domů.

U výčepu postávali šta mgasti. Pepa jim pokejval hlavou. Koupil dva guláše a pivo. Když dojedli a jen tak stáli u stolu, vzpomněl si Pepa na toho černýho pardála, co měl v kapse. Šel k výčepu a ukázal ho štangastum. Babka uprosřed bandy odhadla pardála na padesát korun. Pepa se zmateně usmíval.

Jeden chlap z party to měl u svý starý špatný. Vytáhl čtyři pětky, že prej jí dá dárek na usmířenou. Pepa byl nejdřív toho názoru, že je to málo, ale pak se dal kecat.

Nabručeněj se vrátíl k Jaruně. Z bufetu se odšourali na Tylák k Beránkům. Delí si dva Budvary. Pepa počítal, kolik mu zbylo peněz a Jaruna zejrale po lidech. Vod Beránků to měli domů kousek. Pepa pustil televizi. Bundu hodil do kouta. Pak se svalil v botech do postele. Jarka našla mezi hadou špinavých hadrů cibuli. Sundela slupku a zakousla se do ní. "Chceš, Pepíku?" - "Dej mi pokoj," řekl Pepa. Zapálil si cigáro. Popel klepal, kam ho napadlo. Jarka dojedla cibuli. Otevřela skříň. Svlíkla si kabát a hodila ho na hromadu hadrů, které tam ležely. Pepa si krknul a šklebil se tomu. "Ty seš prase," řekla Jarka. Začala klimbat na židli.

"Pojď, dem spát," křikl na ni Pepa. Došla si ještě na pavlač, kde byl záchod. Svetr hodila na židli a v kalhotech si lehla vedle Pepíka, kterej hodil boty pod postel. Pak nohou vypnul televizi. Chvilí se převalovali a hihňali se do tmy. Jaruna začala usínat. Pepík ještě na chvilku vstal. V hlavě se mu honily čísla. Náký načmáral na promaštěnej sáček. Na dvoře zaštkel pes. Pepa si zase lehnul. Přitulil se k Jarce a usnul taky.

Básnický profil:

PAVEL ŠUBRT/1963/

Absolvoval SPŠ zeměměřičkou, pracuje v Metrostavu. Poezii začal psát v 15 letech. Dosud publikoval v literárním měsíčníku a Kmeni, několik básní bylo použito v rozhlasovém pořadu. V r. 1989 měl společnou výstavu svých básní a obrazy Petra Úlehly v kině Devastopol. Psal texty několika amatérským skupinám/např. Barracuda, Nic moc/.

C o m ě z a j í m á

jak mám říct co mě zajímá
to nejsou vypleněné krámy
ani shnilé úřady
to není underground
ani omluvné úsměvy
to nejsou bohoslužby
ani cenzura

ale vždy jen
rechitická přítomnost
stádní přikyvování
dvacetiletých
pivní oddanost nudě
pokroucené výklady
vlastní impotence
cynická příchut lásky
a sériová opozice

jak mám říct co mě zajímá
když všichni kolem
tak zuřivě brání
svou uniformitu

C o j s e m k o m u

nabízím guláš změn
kontrasty bílé dlaně
a divokého zpěvu
skáču do kašny
plné cizích mincí
a z úsměvů
kovových panovníků
marně snávám rez

N á s s e t o n e t ý k á

to je tedy předpověď .
prý mraky černé jako
Afrika
skočí i nám pod peřinu
a rozkoušou nám
prsty u nohou
a my beránci věříme
každému přikývnutí
a stejně se neheme
z místa

P r o m a r n ě n o

po všech mostech
tančí kejklíři
a rozdávají paniku
papírové růže jejich
smíchu
směřují do středu
hromadí se v kanceláři
srdce
hromadí se a prosí o vstup
přítom ten smích
návenek černá
a v doznívání hořknou tóny
slabé jak ženy po porodu
kolemjdoucí šidí svědomí
a odklánějí hlavy
kejklíři mění žonglérské
kužely
za výkřiky touhy
ale už je mlha

D e n j a k o d e n

když jsem opustil peřiny
a ze snů udělal
hromádku pikantních
momentů
uvázel jsem si k nohám
ukdákanou slepici plánů
možná i tento den
měl ochrnutá záda
a chůze po dvou
mu působila bolesti
a já šel po zaběhnuté
přímce
a věřil že stoupám

ř e d z v ě s t

ú n a v y

noc se zhoupla
na hrazdě těla
ukořistila
tiskla
vadla
vyslechla
poucitnou řeč
d faráře úsvitu

P o d z i m e

možná jsi letos prostý
nekořeněný smutkem
a šedivými vlasy
ale v mém tápání
ti bude vždy patřit
jediné místo
tam kde usínají cesty
ale kde lidé
obcházející propast
včas pochopí
jak nespádnout

D ů v ě r a

obleka umírají naposled
úsměv spadl z posledního
schodu
a šel dál s prohnutou
páteří
divil se že přežil
a ochotně platil útratu

J e b ě ž n é

je běžné
na rozcestích měnit plány
a samoroostům v blízkosti
dávat ušlechtilé názvy
je běžné
na rozcestích nabízet
úsměvy
a za nejbližším rohem
brečet nad přítomností
až dosud opíjenou rohlíkem

D ů s t o j n o s t

na ubrus položil vázu
s květinami
zkušeně obezřetně znuděně
prošel se po místnosti
jako vydechnutí
nikoho nenešel
a všechno sklídil

Pro sí me o
kousek klidu

a zas byl večírek
a kartotékou hlasů
a hlasitou pivní odvahou
v cynických výpočtech
se mluvilo
o nových kombinacích
ženských a mužských těl

touhy se schovaly v koutě
a naše dvě samoty
se zatím v rohu
kousaly do krku
ostatní je míjeli
s cigaretou v ústech
a divili se smutným
výrazům
naše dvě samoty si zatím
trhaly útroby z těla

J a k z í s k a t

Zůstalo klanění
podivně vyhoceným snům.
Ústa staví zeď.
Vlídlosti, spíš ?
Procházíme sebou slepí
a jsme spalování nevírou
v možnost dorozumění.
Hra očí a náznak rtů.
Bezcílnost vět v podnájmu
Kam mizíš,
kdo tě rozkradl
do svých sbírek ?

N a z a č á t e k

z úst se vypotácí
pozdní hlas
zhasínáme
ustřiženým řesám
nevrátíme spánek
dál předstíráme
při tajném bdění
vracíme se
na první mýtinu

K y t k a i l u z í

ležela za dveřmi
kytka iluzí
každý z nešich kroků
plných sebelásky
a uslintané všednosti
jí trhal listy od těla
každé slovo nezájmu
jí odměřovalo čas
každé slovo
potírající minulé vteřiny
jakoby právě mělo zvířčít
oběma rukama
oběma nohama
ústy očima ušima
jedli jsme pracovali
milovali se
a podřizovali
a teprve když
jeden začal překážet
druhému
a druhý nadával
na prvního
hlasy se začaly slévat
do podivné disharmonie
teprve pak jsme si
těmi spěchajícími rty
řekli
počkej
buď chvíli zticha
někdo venku vzlyknul
přestali jsme se objímat
a šli otevřít

N a p o u t í

tu růží ech
vystřel ji
zab ji
chci
já
rudá ústa horké nohy

lásku ech
nech ji za oknem
sama shnije
proč slova
na mne koukej

černá kočka proti noci
i tebe vyšeptá z povrchu
a stáhne k sobě
miluje nezávisle
a ty půjdeš do šrotu
do bazaru
kamkoliv

nepatříš už nikam
rodinné důvody morálka
strach
krásná ústa horké nohy
tma

A s v ě t j d e o k o l o

a svět jde okolo
hlučný a barevný
tlačí vše do svých kulís
snad se s ním
prolínáme jen
v opilosti
vzpomínkách
a milování
vše ostatní je pouhý střet
nezávislých organismů

Č í m e d á l v í c

procesí smířených a
udobřených
zaplňují cesty
ptáci odlétají jinam
překřikovat černobílý
lidský svět
chorál tisíců hrdel
kvete a sílí
aby se postupně změnil
v nikým neomezený řev

Západ na první pohled

Michal BUREŠ

"Hlavní věcí v životě je vyzkoušet o všem apriorní soudy. Skutečnost je taková, že masy se mýlí a jednotlivci mají vždycky pravdu."

Boris Vian

"Jezdíte často na Západ?" zeptal se nevinně celník v Rozvadově a pro formu ponořil ruku mezi zavazadla. Ano, pravidelně jednou za 27 let, odpovídám a dočkáme se úsměvu i slušného jednání. Rezátko, pokyn, závora jak vlnka vzhůru letí a jano-tovská země nikoho. A ještě jednou dokola a jsme tady. Vlastně tam.

To se nejdřív chvíli plánuje, chvíli šetří, chvíli váhá, chvíli čeká a pak dlouho chodí po úradech. Paříž-fixní idea a životní sentone v pražských mlhách, které prý jsou ostatně mnohem kvalitnější než ty proslavené londýnské, a budoucnost, jak jinak, nejistá. Nicméně je znát, že se v chodu vyřizovacího aparátu leccos změnilo k lepšímu. Nakonec poděkujeme z nouze ctivosti složených peněz, provoláme slávu kompetentním orgánům a doklady jsou v kapse. Sotva za sebou zavřete dveře posledního oddělení něčeho, už jste v Amsterdamu a sni nevíte jak.

Tak tedy opravdu jedeme. Po všech předcestovních peripetických stále nechci uvěřit. Předjíždíme dva kamiony se drůbeží a připádám si velmi příbuzně: oškubaný, zmrazený, bezmocný a naprosto nepřipravený. Cítím se až

nad očekávání zamotan do neviditelných pavučinek letité tradiční výchovy, nekompromisní ideologie a umělého strachu z neznáma. Pohádka o zemi čertovských bytostí, proslavená před lety skupinou Genesis, vstoupila nepozorovaně do našeho života. Mám prázdnou hlavě, držím se volantu vypůjčeného žigulíka a poslouchám Mišíka. Netuším snad přesně, kam jdu, ale při Špejcher blues vím docela jistě, odkud přicházím. Což je vždycky dobré.

Maria. Sedí vedle mně, stulená jako kočka na předním sedadle a přede nebo vrčí. Řecká krev po otci, česká výmluvnost po matce. V tomhle okamžiku nemám zdání, že se do Paříže jedeme rozcházet. Stylový konec.

Do očí mě ihned zasáhne barvy. Vývsní štítý hospod a obchodů, vlna ječky, zástavy a erby, firemní znaky a reklamany, vesnické usedlosti i městské domy, výlohy s vystaveným zbožím a neony, plakáty, poutače, fabriky a pumpy, hydranty, parky a záhony automobily, světla. I tuhle realitu však lze lehce zobrazit černobíle.

Dálnice. Auto všude okolo v neúprosném tempu a rejí, které oceníte až v klidu u čerpací stanice. Těch je tu hodně/a všechny se užívíhle, kspitalistický paradox/, ale pokud opravdu nutné potřebujete tankovat není široko daleko žádná. Zákon schválnosti platí, je vidět, bez ohledu na společenské zřízení a objektivní podmínky. Míjíme amíky

v obrovitých zelených kracích, noha na palubní desce a doutník a zrudlá tvář, partu v políbaném volkswagenu, upravené úspěšně mladé muže v golfu, dvě rozesmáté blondýny v peugeotu, typickou spořádanou rodinku u opelu, seledony v mercedesu, nažehle něho platíkového manekýna v audi a černošský pár v žiguli s americkou značkou politika uvolnění v praxi. Představení zajímavější než na jezdících schodech v pražském metru. Jak za zlatých dob kanadského hokeje: jezdí se rychle a tvrdě, ale vzácně fair. Bez potupného ťukání na čelo, v samozřejmé solidaritě výstražných znamení při dopravních zácpách, takřka s úsměvem. Uzavření do mikrosvěta pojezdné plechovky uhaníte odtamtud tam nebo tamodtud jinam. Jako svět. Jako čas. Jako život.

NSR je sešňerována dokonale dálniční sítí. Dálnice využívá každý, jsou zdarma, jsou rychlé a bezpečné a hlavně lehce vedou k cíli. Jen ze samotné země toho příliš nevidět. Neutrální lesy a pole, několik vesnic a měst / dále, nepřilíš členitá krajina, pouze v Porýní se trochu zakouří a vzpomeneme na Mostecko. A pak už jen motcreasty s věčným (oloběhem a benzínové svítící do tmy a napovídá s rozkročenými postavami. Zmechanizovaná turistika 20. století

Bavorsko je největší polkovou zemí, Německem Německu. A Mnichov je koncentrátem Bavorské. Hraný Deutschland. Hraný, žížky, ozdoby, arkýře, vabach, kroje a korbely.

Nabubřelý stavební sloh se mi v hlavě neodbytně prolíná s představami zhmotnělého nevkusy - nikoliv však v případě moderních staveb. Když potkávám několikátou disharmonickou dvojici - ona impozantně působící dáma v nejlepších letech a zřejmě s důvěrnými známostmi u Diorů, on postarší, prošedivělý s brunátným obličejem a neskutečným sakem na způsob kamizolky - za sebou, začínám si připadat jako na jégrbálu ve Lhotě. Jenže kdo je tu vlastně za vidláka? V jedné z městských věží objevujeme muzeum hraček, které založil Čech Ivan Steiger. Expozice nevelká, zato hutná. Ve čtyřech patrech jsou vystaveny historické hračky z první poloviny našeho století, od vyřezávaných dřevěných figurek, přes napodobeniny koloniálu či nádraží a maket indiánského útoku na modrokabátnický fort, až po plyšového medvěda ve fraku. Jen 40. léta jaksi nejsou zastoupena: nebyla pravá chvíle na hraní. Na věž nové radnice nás vyváží výtah dřív, než si stačím uvědomit svůj odpor k výškám a jim podobným. Do kamenných stěn jsou vyryty tradičně oduševnělé nápisy a jména ze všech světových zákoutí. Nepřidávám se pověstnou sentencí: Servita jsem stejně nikdy neviděl ani zpovzdálí. Nedaleko středu města leží olympijský komplex s televizní věží, dodnes bezesbýtku exploatovaný, i po 16 letech krásný. Mnichov je však především městem pivovarů/proslulých pivnic a oblíbeného piva/ Cínkot pivních sklenic probouzí z věčného spánku

i stále vzpomínaného novodobého bavorského patrona Franze Josepha Strausse. Nezlouží mi ke cti, že jsem si v tomto zaslíbeném pohádkovém Bierlandu nedal ani jedno světlé. No nevádí. Ostatně - pivo není nápojem Múz.

Bavorské Alpy. Horská scenérie a bezvadně upravené barvotiskové vesničky v údolíčkách rovných jako psací stůl. S nadějí vyčkávám, kdy na mě ze zahrádky zajóduje místní kolorit dotvářející trpaslík v semišových kratošech s pedacím mostem a v kloboučku se štětkou. Ale vidím pouze několik leknínových jezírek, jednu miniaturní strašidelnou zříceninu a dva trpaslíky klasické, snad Nibelungy. Tak jako Siegfried poklady, věřím, že i já naleznu vysněného trpaslíka, dříve či později. Zvláště, když už jsem našel svého Kaštila.

20. výročí srpnových událostí. V západoněmecké televizi dokumentární pořad s autentickými záběry a popisem situace, o den později rozhovory s protagonisty tehdejšího společenského lámání chleba žijícími tam i tady. Pro zdejší obyvatele už jen zaprášená vzpomínka, žádné vzrušení a zvýšené hlasy. Tak se zákonitě projevuje přetržení kontinuity zájmu o dění u nás, zájmu o přetřesenou představbu a známými opatřeními, která pohříchu vedla jen ke ztrátě mezinárodní prestiže. Život jde dál a o nápravu se musíme postarat vlastními silami.

Frankfurtské letiště. Postavené daleko za městem

spolehlivě splňuje desatero kategorického cestovního imperativu. Hotel Sheraton odděluje letištní haly, vystavěné ve tvaru W, od frekventované dálniční osy Norimberk-Köln. Moderní hnědá budova, sklo a beton, barevné povlávání státních vlaků. Futuristická poezie in natura. Přímo z dálnice se najíždí do jednotlivých pater letiště, odlety, přílety, parkoviště, v nejspodnějším je stanice dráhy. Luft-hansa Express zajišťuje pozemní část cesty. V době letecké špičky přistávají letadla každé dvě minuty. Vzdušný koncert. Za 11 let skutečně začne 21. století.

Stop-time. Jo, konečně se dostávám do pravý kerouacovský nálady. Minulost vygumovaná z hlavy, budoucnost za bůhvíjakými horizonty, teď je teď. S nálepkou věčného nespokojence jedu objevovat privátní Ameriku, snad už je načase v tomhle věku, ale možnost volby mě zatraceně netrápí: zdát se jsem tu nechtěl a nechci. Sluneční paprsky probodávají kabinu auta jak kinžály bednu s exkluzivní blondýnou při vrcholném čísle indického kouzelníka. Životně důležitý orgány máme ještě nezasažené. Ještě cítíme a vidíme, je to skoro zážrak po všech těch likvidačních zákrocích a krosčesích proti vědomí. Řídí Zdeněk, perfektní kluk, s kterým jsme se nejdřív na škole trápili nad deskriptivou a pružností, teda než ho vyhlili a on si jako pingl v Blatničce přičichnul k prachům a jeho život vzal nečekanou faleš. Kazetu discohitu jsem přiblížil pod nátlakem a teď mi bušeje do mozku stupidní ostinata

a devastujou drahejš klid
mejš zasnénejch dylanov-
skejch krajin. Sleduju ten
neopakovatelněj nekoneč-
nej kaleidoskop auťáků a
tváří a světa za oknem a
kdybych se nadržel, tak se
rozeřvu jak vděčnej seriá-
lovejš konzument, protože se
mi splnilo jedno dávněj přá-
ní. A bez Čedoku.

Bonn. Říkají mu tady
Hauptdorf, hlavní vesnice.
Město nízkých domků upro-
střed zeleně, s historickým
jádreš coby pěší zónou.
Správněj centrum země. Pokli-
ruší jen na hlavněj náměst:
probíhající demonstrace
Iráněů, sledovaná s velkou
nedůvěrou. Dnes sedí Salman
Rushdie na neznáměj místě
v Anglii a fanatickéj zvěs-
tovatel muslimské víry Cho-
mejněj na dálku potvrzuje
obavy všech slušných lidí.
Před obchodním domeš civil-
ní smyčkové kvarteto, o kou-
sek dál kluk s klarinetem.
hraje se vážná hudba. Tony
poletují mezi kapkami od-
poledního deště, lidé se
sastavují u těch malých
ostrávků hlaváčkovských
málad a muzikantům nakuku-
je přes ramena do partitur
duch slavnějho bonnskějho
rodáka Ludwiga van Beetho-
vena.

Ten film jsem mohl vi-
dět na videu kdekoliv. Ale
iděl jsem ho v Bonnu. Jme-
uje se Amnesty a je doku-
mentem o světověš putování
rojhvězdí Sting-Spring-
steen - Gabriel. Momentky,
iskové konference, rozho-
ory, koncerty v Argentíně,
SA i záběry z Budapešti.
ting zpívející dvojhlasně
e Springsteenem výzvu Pi-
ochetovi They dance alone,
abrielova nezměrná vnitřní
íla, Biko, zvednutá pěst da-
a. A když si Sting přivádí

v Jižní Americe na podium
matky, jejichž synové v do-
bě diktatury beze stopy zmí-
zeli, stydím se za všechny
sterilní sokolovské něhraš-
ky angažovanosti: tihle bo-
jují doopravdy. Moje soukro-
má Neapol. Ten film jsem ale
mohl vidět kdekoliv.

Bonn není velkoměsto, za
chvíli jste tu jako doma.
Snad proto zde žije dost
Čechů. Různých a různě. Roz-
hodně ne bezproblémově,
jen s trochu jinými pro-
blémy, rozhodně ne nespo-
kojeně, jen trochu jinak
spokojených. Vyřeší se o-
tázka emigrace společným
evropským domeš ?

RECENZE

Iva Bittová + Dunaj
(Panton 81 0816)

Znuděně bloudím jedním z bonnských obchodních domů a najednou slyším - to je snad Infekční žloutenka! Avantgardní pražská dechovka, v níž každý hraje zásadně na nástroj, který neovládá a pokud by jej snad ovládat začal, okamžitě by byl přefázen k jinému. Ale ne, to jen čtyři postpubertální zběsile dujou do plechů a lid se baví. V Kotvě by je patrně babky utloukly parapláty.

Německo = pořádek. A čistota. Na českou národu až nesnesitelná; žádné zchátralé domy, žádné přestárlé automobily, ulice jak vyloupané. Bohatá země, už od pohledu. Bez nadsázky dokonale architektura, efektovní a funkční, nechybí cit pro oživení staré zástavby, odvaha i nápad. Rozjetý průmyslový kolos. Nedivím se množství industriálních kapel - taková je i realita. Poválečný ekonomický zázrak? Jistě. Ale také ohromná píle, přísnost, sebekázeň a cílevědomost germánského národa. Vlastnosti které přivedly Evropu i svět na pokraj zkázy, pomohly Německu opět povstat z popela. Toto není země bezstarostnosti, zábavy, spíš mravenčí baťovské práce. Pracuj a doufej! Porazené Německo ...

V Bonnu pijeme Beck's -pivo, po němž prý hlava nebolí. Jelikož Zdenka ráno bolí o poznání méně, usedá za volant. A na Amsterdam!

Nová deska Ivy Bittové a skupiny Dunaj je dalším skvělým edičním počinem vydavatelství Panton. Lví podíl má na tom v tomto případě i producent alba Miroslav Velfl.

Bez přehánění se dá říct, že tento černý kotouč bude aspirovat na titul "deska roku". Ještě před několika lety by deska s podobnou hudbou byla pro naše gramofonové firmy naprosto nepřijatelná. V Supraphonu tato situace stále přetrvává /alespoň co se domácí tvorby týče/. Nehledě na to, že by kapelu kompetentní orgány patrně okamžitě zakázaly.

Ale zpět k Dunaji. Elpíčko přináší kolekci dvanacti skladeb, z nichž ani jedinou nemůžeme považovat za zbytečnou. Rudební i textové poselství tvoří jednotlivý, kompaktní celek. Prvky experimentální hudby a minimalismu se tu pojí s drsnou vitalitou undergroundu. Texty převážně od Karla Davida/2 od Pavla Fajta a 1 od přítele kepele, zpěváka a výtvarníka Vladimíra Kokolii/mají minimálně desetero významů. Od lechtivě erotizujících po šízravě společensko-politizujících. Každý citlivější posluchač je zasažen a stává se účastníkem této čtyřicetiminutové výpravy do hlubin neznámých zákoutí a tajných komůrek duší. Zpěv Ivy Bittové je bytostně ženský a dává textům

další netušené souvislosti. Bittová zde dokazuje, že je zpěvačkou překračující všechny hranice, které v hudbě existují. Krcmé stabilních členů Dunaje zde slyšíme i vynikajícího minimalismem a ambientem ovlivněného kytaristu Pavla Richtera, známého např. ze spolupráce s Oldřichem Janotou. Pokud bychom chtěli Dunaj srovnávat se zahraniční produkcí, patrně by se tu našlo pouto s tvorbou King Crimson. Spíše zde jde však o jakousi duchovní a náladovou spřízněnost, která se nejvýrazněji projevuje v práci kytaristů, v rytmické členitosti a ve výstavbě sól. Nepřeslechna nutelný je i vklad bubeníka Pavla Fejta, který zde dokazuje, že patří k naší absolutní špičce. A nejlepší skladby? - "Kaše", "Dunaj", "Bumerang", "Kobylky" ... nejvíce ale asi "Roztočená", "V bílém a černém"/tu poslední známe i z folkových vystoupení Ivy Bittové/. Obal Vladimíra Kokolii s náladou desky koresponduje, ať tiskem patrně hodně ztratil.

V současné době je v Dunaji všechno jinak. Postrádá Ivu Bittovou, rozšířil se o klávesy a vydává se novou cestou. Jinou, ale v žádném případě ne horší. Prostě Dunaj je fakt Dunaj.

Hodnocení - 5

Robert Plant - Od "Pictures at Eleven" k "Now and Zen"

Robert Plant/ročník 1948/, zpěvák skupiny

Bann of Joy, přijel v červenci 1968 nabídku Jimmyho Page a stal se členem legendární formace Led Zeppelin. Jeho zpěv se společně s Pageovou kytarou stal poznávacím znamením skupiny. Vždyť vedle Jona Andersona, Ianna Gillana, Jamese Dis, Petera Gabriela, Phila Collinse a Bona patří Robert Plant k nejosobitějším rockovým vokalistům. S LED ZEPPELIN prožil 12 let velkých úspěchů i katastrofálních osobních krizí, které byly většinou přičítány na vrub Plantova a Pageova zájmu o mystiku a okultismus. Po tragické smrti smrti Plantova syna v roce 1978 přestávají Led Zeppelin koncertovat a po zbytečné smrti bubeníka Johna Bonhama v roce 1980 se skupina rozchází.

První sólové album Roberta Planta "Pictures at Eleven" vyšlo v roce 1982 a bylo syntézou melodických balad a rytmic- and blues. Zárukou vynikající úrovně desky bylo i hvězdné obsazení, ve kterém figurovali bubeníci Phil Collins a Cozy Powell i veterán bluesové kytary Robbie Blunt, bývalý člen skupiny CHICKEN SHACK. I druhé album The Principle of Moments z roku 1983, nahrané prakticky ve stejné sestavě, rozvíjelo tutéž hudební formuli.

LP deska Shaken'n Stirred z jara 1985 představovala vrchol této formace. Pouze za bicími vystřídal Phila Collinse Ritchie Hayward. Ve vrcholné formě zastihlo nahrávání zvláště kytaristu Robbieho Blunta. Více se tu pracovalo s rytmickou strukturou. Instrumentace měla místy

až gabrielovský nádech. Pak následovala tříletá odmlka, během které se kolem Planta tvořil nový hudební tým. Na albu *Now and Zen/okamžik osvícení/z je- ra loňského roku* se představila sestava: kytara-Doug Boyle, basa - Phil Scragg, klávesy-Phil Johnstone, bicí-Chris Blackwell. Ve dvou skladbách si jako host zahrál i Jimmy Page. Autorsky se zde nejvýrazněji prosadil klávesista Phil Johnstone, který společně s Plantem zkomponoval převážnou část alba. Skladby jsou melodické, přehledné a až překvapivě jednotné v hudebním názoru. Vyzrálým dojmem působí kytarista Doug Boyle, který udiví svou křehce melodickou hrou/nikolí však Knopflerovskou, jak se v poslední době stává zvykem/. Překvapivě dobré jsou Plantovy texty, které se tematicky pohybují od medi- tativních vzpomínek přes lásku až po úvahy orientované na východní filosofie. Z překladu Francka Minka cituji:

The Way I feel
(způsob jak cítím)

Uvědom si, kam mířím a že jsem vzadu za kolem trochu znervoznělý - něco se děje s mým citem. Rozumím nesnázím, nepouštím nic z ruky. Jsem trochu přepracován. Taková malá bouřka v lidském srdci. Jen se podívej, v co jsem se proměnil ve svém autě Cesta v přepychu - a ta trocha slávy zmizela strašně daleko. Někde jsem to už musel slyšet - nemohu si hned vzpomenout. Někde jsem

se a tím už musel potkat, nemohu si hned vzpomenout, ale najednou se to znovu vrací.

Právě tuto citovanou skladbu považuji za nejsilnější z celého alba. Mnoho Plantových obdivovatelů považuje novou desku za jakýsi ústupek a krok do popu. Já osobně hodnotím toto album jako výrazově nejsilnější desku. Není přece důležité, jak se člověk vyjadřuje. Podstatné je, aby to byla výpověď osobní a upřímná. Jinak bychom byli zajatci umění pro umění.

Celkové hodnocení -4,5

Milan Princ

INTERVIEW:

„VŠICHNI JSOU SMUTNÍ“

"Mám tam dát vlky?" zeptá se Kumžák a mistr zvuku i pan Matzner tázavě zvednou obočí. "Ukaž," řekne Milan Svoboda. Režii studia ve Smetanově divadle se nese táhlé vytí Martinova syn- tezátoru. Všichni se směje- me. "Vlky dej, vlci jsou dob- rý," říká Milan. Je pátek, osm hodin večer, bříží pos- lední nahrávací frekvence první dlouhohrající desky Kontrabandu. Režii krouží COSI téměř hmatatelného, těžko to nazvat jedním dlo- vem, snad souzněním, koncen- trace, ochota vycházet si vstříc. Nejkrásnější lidské

vlastnosti plují vzduchem a jejich vůni si sebou štátně odnáším. O pár dní později sedím s dirigentem a autorem většiny repertoáru Kontrabandu v Redutě. Povídáme si. Mám v úmyslu nakreslit obrázek člověka, který se jmenuje MILAN SVOBODA, ale nakonec dopadá všechno úplně jinak ...

Rekni mi něco o té desce.

- O Kontrabandu? Deska bude bude výborná. Mě to samotnýho překvapilo, že to šlo poměrně bez nějakých velkých komplikací.

Nebylo by lepší natočit Kontraband živě ?

- Vyloučený. V tomhle případě bychom se s velice špatnou potázali.

Byly přece koncerty, kde bylo všechno stoprocentní.

- (vrtí hlavou) Nebyly a nebudou. Opravdu, po týchle stránce jsem si naprosto jistě, že by to bylo daleko horší. Naopak, ve stadiu jsme měli čas to vše nahrát jakžtakž tak, že tam nejsou vyložené kisky. Některý sóla jsou výborná, Franta (Kučera) se třeba vytáh úplně zázračně, obě sóla udělal skvělý. To je jednoznačný, živě by možná něco zachránilo nějaký reakce, ale to by šlo spíš na video, víš. Tam jsou strašně nedostatky v ladění, některé věci se musej strašně lepit, u kluků jsou velké rozdíly ve schopnostech, vždyť to víš.

A jak dál ?

- Jak dál? No, uvidíme, já si celkem od toho zase nějak extra moc neslibuju...

Povídá se, že Kontraband nahradil Pražský big band..

- Já to vůbec neberu jako náhradu, dělám to, co mě zrovna beví. Já jsem nikdy Pražský big band vlastně nerozpustil, jenom jsem tomu dal pauzu, dokud o to nebude zájem nebo nějaká perspektiva, v posledních pěti letech se hrálo dvakrát třikrát za rok, takže co je to za existenci.

Absence poptávky ?

- Ta je nulová, samozřejmě všechno má vždycky svoje omezení. Když je něco nové, no tak to chvíli běží, oběhne to festivaly, natočí nějaký snímky a tím to celý skončí. To je záměrné, protože to nezaktoví v profesionálních podmínkách. Aby do toho někdo investoval propagačně a tak dále.

Čili chybí manažer.

- No jistě, samozřejmě to je vždycky jenom otázka jakéhosi profesionálního zázemí. Jenže to by se z toho musel udělat časově komerční orchestr, jenom jazzovej orchestr se neuživí. Asi by si jednou za měsíc zahrál v Redutě, potom třeba nějaký festival, do ciziny - velmi obtížný. Kdo by to zsplatil? Hrát starou muziku, jak to dělá Klikár, to se dá dělat profesionálně.

Čím to je, že se lidem líbí retro ?

- Hrajou k tanci...

Vždyť Kontraband taky!

- Samozřejmě, to by bylo senzáční řešení, kdyby ten orchestr byl kvalitnější interpretace.

Nabídnout perfektní teretiro, ale to by muselo bejt, a potom nabídnout jazzovou, rockovou show. To by bylo krásný. A nebo sehnat nějakýho senzačního zpěváka.

Stát se doprovodnou kapelo.

- Já nevím, jak se to dělá. Komerce já nerozumím. Kontraband byl zajímavý tím, že to byli všechno úplně noví lidi. Takováhle koncepce (hrát dobrou muziku a k tomu si dělat trochu legraci ze sebe i z publika - pozn. red.) byla s Pražským big bandem vyloučená. To jsou už starší páni - jen hrajeme. Mě to vždycky trochu štvalo. Všichni jsou hrozně smutní jazzmani, hrajou vážně, takže žádná zábava, promlouvá to jenom tou hudbou jako hudbou, což je trochu málo.

Proč jsou smutný?

- Proč by měli dělat nějaký tajrlíky, prostě hrajou hudbu. Všichni jsou smutný, vždyť se podívaj, ať přijdeš kamkoliv, všichni jsou smutný, silně.

Ty nejsi smutnej...

- (směje se) No, nejsem, tak mě to právě vždycky na to jazzu štvalo. Hrozný umění Jazzmani jsou takový, i když mají smysl pro humor, ochromnej, ale v tý hudbě to není.

Člověk asi nějakou radost v sobě musí mít, když jí může rozdávat, nebo ne?

- To rozhodně, ale - v tý hudbě by to za prvé mělo bejt, ale musí se to ještě nějakým způsobem dostat na povrch. A je senzační, když se to umí udělat tak, aby to nebylo jen pro

prču, ale aby tam bylo všecko. A to se tomu Kontrabandu daří. Ještě kdyby to líp hrálo, víš. To by byla nádhera.

Myslíš, že je to otázka času?

Samozřejmě by se asi musely udělat nějaký změny, ale moh by z toho bejt výjimečnej profesionální orchestr za takový dva tři roky. Jenže to chce mít možnost něco nabídnout, opravdu profesionálně, a ty lidi angažovat. To znamená, aby se tím živili. A to já jsem nikdy nikomu nemoh nabídnout. Já jsem byl vždycky rád, že ty lidi se mnou hrajou, to nebylo, že já jsem je zaměstnával. V podstatě by to asi nějak šlo, jenže profesionální záruky tady žádný nejsou. Co je to za záruku, že můžu slíbit - jo, na podzim pojedeme na tři kšefty do Německa, to je všechno. Já ti to řeknu takhle - kdyby někdo přišel a řek: "Pane Svobodo tady vám dáme profesionální záruku a dejte dohromady velkej orchestr," tak okamžitě do toho jdu. A budu třeba denně zkoušet. To by to jelo nahoru! Takhle je to pořád jenom zájmová umělecká činnost.

To je smutek.

- Smutek to není, protože to přese všechno se leccos podeří udělat. I v těhle podmínkách jme schopný mít úspěch občas i ve světě, takže je to vlastně bezvadný. Kdyby American měl dělat tímhle způsobem, tak by se ne to vyhod, ten by to nedělal, nikdy, dělat jazzovou muziku, když musí vedle toho ještě dělat tisíc jiných věcí, aby vůbec neumřel hladu, tak

co to je! Dyt je to směšný, to je úplně záškrabný, že to je takový, jaký to je.

Chystáš se prý do Kalifornie ?

- Mám dělat hudbu k filmu, kterej dělá anglickej producent, ten film se natáčí tady a režiruje ho Kachyňa, s mezinárodníma hercema, hlavně roli hraje Tim Cartney. Je to krásnej velikej scénář a k tomu má dělat hudbu Alex North, což je slavněj americkej skladatel, kterej žije v Hollywoodu v Beverly Hills a je mu 80 let a je nemocnej, neví se, jestli bude schopnej to dělat. Kachyňa mě požádal, abych to dělal já, já jsem to odmít, jestliže to dělá pan North, a oni mi nabídli, že se s tím panem Northem sejdu, že se domluvíme. Má napsaný dvě témata, který chce, aby v tom filmu byly. Pokud se s ním dohodnu a jinak budu autorem hudby já, tak na to můžu přistoupit... Ale Kontraband je pozvaněj do Kalifornie, na festival do Monterey! Přijel pan American do Karlových Varů a řek, že to musí okamžitě vidět v Monterey. No, brání tomu jednoduchá věc, že totiž s tím panem Americanem musí někdo vstoupit do kontaktu.

Někdo - kdo?

- No, Svoboda, jiná cesta neexistuje, nějak to domluvit, rozumíš, to je ta největší tragédie.

v tomhle já pohnojil tisíc dalších skvělejšch příležitostí, já nejsem schopnej na to myslět, psát tam, organizační práce, na tý to většinou všechno zatím ztroskotalo, čímž pádem není ztroskotá i tohle.

To je přece hrozná škoda

- No je, to je jasný. Hm, já měl šanci...

To jsme zase u toho, tak si na to zjednej člověka.

- No, budeš to dělat? Myslíš, že já někoho znám. Nikdo to nedělá a nikdo to nedělal. To nikdo neumí. Tady. Tady manažeri dělaj pop-muzic, ale to je něco úplně jinýho. Já mám celej štos adres lidí, který stačí jen kontaktovat a už to jede. Chce to jen držet některý věci v patrnosti. Hele, třeba s Kvartetem. Aleš (Charvát) je tedko doma, tak řek - já se o to budu starat. Tak jsem mu dal všechny adresy, on si to takhle rozebral, kam by, co, kde, jak, přemějšlel o tom - výsledek byl, že nejen nedomluvil jedinej kšeft, navíc zapomněl v Německu celej můj adresář, to byl jedinej efekt, že zapomněl všechny kontakty.

Vy jste opravdu blázni, klinický.

- Takhle to je. Meze se nekladou absolutně jakýkoli aktivitě. To může dělat kdokoli, to nemusí být profesionál, ale kdokoli, kdo umí slušně anglicky, německy, kdo je ochoten třeba ze začátku investovat nějaký peníze. Nebo i já jsem

nabízel, že sám investuju, prostě tedy ti přinesu já nevím pět tisíc a zkus to, dva měsíce pracuj a pak se uvidí. Třeba.

V té chvíli naše povídání rázně zrušila paní Chourová, která přinesla smlouvy a "Milane, musím s tebou mluvit."

A tak jsem poděkovala a večer na koncertu Milenova kvartetu přemýšlela o tom, čím se živí českoslovenští jazzmeni. Na příštím vystoupení radostného Kontrabandu jsem si pak vzpomněla, jak mi jeho trumpetista František Kučera asi před půl rokem řekl: "Proč myslíš, že jsem k divadlu vzal to učení v LŠU? Potřebuju tu pětistovku navíc, abych měl na Kontraband." Protože výdělek někdy nepokryje sni cestu na koncert. Protože hrát pro radost je sice krásná věc, ale jist je nutnost. Ještě pořád nejsou smutní úplně všichni.

Petra Hedvičáková.

VERŠOVINKY

Raadan Hudak

Vzácné prkýnko máme v domě
pro mámu, pro tátu, ale i
pro mě.

Viděla Jana pána,
pak neviděla nic.
Není už Jana panne,
ví toho trochu víc.

Každý vůl má stín,
i ta kráva.

Hodina sem
hodina tam
sem tam
a jsou dvě hodiny.

Janek se večer oběsil,
tam, kde se věší klobásy.
Děda se ráno vyděsil,
uřiz mu totiž nohu.

zamyšlení nad myšlením

Vladimir Jeteř

V nedávné době u nás došlo k přímo explozivnímu vzrůstu užívání různých pojmů a slov, mezi nimi i slova myšlení, zvláště s přívlastkem nové. Podle značné frekvence tohoto sousloví to vypadá, jakoby se jednalo o něco zcela netušeného, náhle objeveného, zkrátka vskutku nového. Jako časoprostorový fenomén mi to

připadá velmi pozoruhodné a signifikantní, především pomyslím-li na to, že lidé mysleli odjakživa a začas-té nově /jinak by ostatně neexistoval žádný vývoj/, i když se někdy, třeba později ukázalo, že nové je vlastně pozapomenuté staré. Ale to jen tak na okraj, protože hlavně chci říci, že i já si myslím, že myslet se má. Nemám tím ovšem na mysli myšlení ve smyslu nějaké utilitární sobecké mazanosti, nýbrž ve smyslu domýšlení si souvislostí. Domýšlení jako přímý protiklad domýšlivosti.

Myslíme-li, zjišťujeme tím nejen to, že jsme, ale je-ksi nám z toho dále vyplývá že jsou i jiní. A ti jiní, že také myslí, když jsou. Myslíme-li tedy a myslíme-li to sami se sebou dobře, měli bychom si uvědomit, že v tomto propojeném a všestranně ohroženém světě to m u s i n e myslet dobře i s ostatními. V souhrnu už totiž pře-stalo platit, že čím hůře pro jednoho, tím lépe pro druhého. Možná to sice ještě platí na nižší úrovni konfrontace než je globální, jenže práh toho, co má celosvětový dosah, se neustále snižuje.. Je proto třeba - u vědomí zmíněné skutečnosti - apri-ori vycházet z předpokladu že všichni touží najít východisko z aktuálních problémů současnosti v prospěch svůj i ostatních. A to už je otázka dorozumění v dialo-gu a účastného hledání optimálního globálního řešení. To je v kostce, byť poněkud zjednodušeně, moje chápání přestavbového pojmu nové myšlení, jehož jádrem jsou staré humanistické myšlenky, směřující ke svobodě, rovnosti a bratrství. Myslet na sebe skrze jiné,

protože náš křehký svět je i jejich křehkým svě-tem.

Každé společenství, kte-ré podlehne fatálnímu se-beklamu, že jeho uspořádá-ní je dokonalé nebo k doko-nalosti zákonitě směřující se nutně stává intolerantní a agresivní uvnitř i navenek, protože automaticky vylučuje nejen jakékoli jiné řešení a myšlení, ale ve svém důsledku vylučuje myšlení vůbec. Zůstává jen strnulý rituál a truchlivá šed... A bylo by ironickou hříčkou evoluce, která zplo-dila rozum, kdyby ji rozum popíral...

Jak vidno, myslet je nut-né a zároveň je nutné si nemyslet, že se nemůžeme mý-lit. Jediné kritérium správnosti myšlení by snad mě-lo být to, jestli přeje ži-votu či nikoliv. A životu přeje všechno, co jej roz-vívá, obohacuje a naplňuje, na rozdíl od toho, co jej dogmaticky svazuje, striktně vymezuje a elementari-zuje. Nelze hledat tajemství úplnosti tak, jako hledá slon tajemství porcelánu.

Jestliže se nyní jeví svět o poznání méně tragic ký a absurdní než před pár lety, pak jistě stojí za to se zamyslet, čím to asi je, když tehdy mohli mnozí dou-fat jedině v to, že se snad mýlí ...

Vladimír Jetel

JAK SE ZVÍRÁTKA UČENĚ PŘELA

Vladimír Jetel

Pozdní odpoledne zastihlo na louce u lesa několik obyvateľ zvířecího světa. Diskutovali poněkud vzrušeně, protože spor byl zásadní.

"Svůj výrok opravdu nemohu změnit," řekl čuník. "Je to přece jen náhoda, že jsme se tu takto, předem nedohodnutí, sešli."

"A já znovu prohlašuji, že naše setkání je dáno objektivními zákonitostmi, existujícími nezávisle na našich subjektech," odporoval kozlík.

"Ovšem přece jen je náhoda, že jsme se sešli právě v tomto čase a prostoru," pokusila se srnka vymezit spor.

"Já bych sem tyto dimenze nepletl," ozval se zajíc. "Naopak bych tento problém vyčlenil jako sekundární. Zde se totiž apriori jedná o to, že každý jev má svou příčinu, ať je nahodilý nebo zákonitý."

"Nic nám tady nevyčleňujte, zajíci, když nemáte, jak se zdá, ani ponětí o teorii komplementárních jevů," reagoval rozladěný čuník.

"Aby naše setkání bylo zákonité, nesměla by existovat opačná alternativa, a tou je naše ne-setkání. A to se pochopitelně mohlo stát a nikoliv ne-stát."

Po těchto slovech se všichni zamysleli, vyjma jezevce, pátého člena setkání, který ničemu z toho nerozuměl, takže jen kroutil hlavou a zbavoval se blech jež chytil od té potvory

lasičky. Ticho přerušil kozlík: "Váš myšlenkový postup je chybný, čuníku. Mechanicko-deterministický přístup k pochopení kauzality sice vede k fatální předurčenosti, ale já také nejsem jeho zastáncem. Tvrdím jen, že jev je určen kauzálními řetězci, které se mohou různě křížit."

Na kozlíkovu argumentaci reagovala srnka a pravila, že uvedená interpretace jsoucna je nepřipustně diletantská, neboť prý kozlík nemá jasno v pojmech.

"Jsoucno jako takové," řekla dále, "je absolutně exterritorializováno od rozprostraněné substance objektu, a když se tedy kauzální řetězce překříží, je možné mluvit pouze o jevech náhodně integrovaných. Náhodně, kozlíče!" zvolala posměšně na závěr a významně se zadívala na zajíce, který vypadal, že chce něco ne-souhlasného poznamenat.

Pauzy využil čuník a s přezíravým údivem poznamenal: "Vaše pojetí reality, milá srno, je zcela neudržitelné, protože naprosto opomíjíte skutečnost, že kvalitativně strukturální změny vazební utvářejí nekoherentnou variabilitu celého systému souvislostí."

Čuník skončil a zajíc přestal úpět. "To se nedá poslouchat!" křičel pohoršeně. "Vždyť vlivem dynamiky, které je, en passant, dominantní složkou systému náhoda-zákonitost, dochází přece k fluktuaci procesů, protivy se přitahují a..."

"Protiva jste vy, ušoune, a nijak mně nepřitahujete!" skočila zajícovi do řeči srnka. Snažila se argumentovat transcendentální apercepceí, negovat objektivní skutečnost a vyšlo jí, že

neexistuje nic, vyjma okolností, které to nic způsobily. Výsledek se jí samotné nelíbil, takže v rozrušené kopla kozlíka do žolene. To se zase nelíbilo kozlíkovi a zeútočil na ni interakcí koexistujících veličin a kopytkem. V souboji idejí i materií nenechal čuník srnku osamocenou a přispěchal jí na pomoc rozsáhlým dílem Danka z Obory nazvaným Dobro a imperativ mravnosti, kterým udeřil kozlíka do hlavy. Tím ovšem hluboce urazil zajíce, jenž tento traktát považoval za blábol, takže po nahlodání jeho slabín se pustil i do slabín čuníkových.

Hluk vydávaný svářičími se zvířaty byl značný a způsobil svou existenci fatální interakci zainteresovaných subjektů se subjekty dosud indiferentními, v rámci asymetrického vztahu příčin a následků.

Vyvázl jedině jezevec, který jen kroutil hlavou, což mu pomohlo včas pozorovat blížící se smečku hladových vlků, přílákačných šarvátkou.

Proslýchá se však, že tento prožitek na něm zanechal hluboké stopy a že začal psát ostrou protikarteziánskou filipiku s názvem Nemyslím, tedy jsem.

Poučení: Klidně myslíte, ale nemyslete, že následky jsou náhodné.

POEZIE:

Petra Hedvičáková

R o n d e l
o d ě t s t v í

Bývalo-jenomže už není.
Ruce mám umazané.
Bývala tma a rozednění,
noc měla koně vrané,

den sedlal grošované
a bělouš-běhal po osení.
Bývalo-jenomže už není.
Ruce mám umazané.

Tam, kde se hladká voda
pění,
pro duše nečesané,
pro hřebce nekované
bývalo ticho k napojení.
Bývalo. Jenomže už není.
Ruce mám umazané.

S o u v i s l o s t i

V Jeruzalémské ulici
Pod paží knížku pana
Bishopa
Slunce podivně strnulo
Všechno je prosté
Všechno pochopitelné
Pálí mě v krku
A neznatelně v očích
Veškerá proč se
rozměnila
Kolikrát se mi za poslední
týden

Stýskalo
/Domů domů Domů!/
A teď najednou MÜNCHEN
Fenikem někdo cinkl
o dláždění
Cukrárna v Jindřišské
Roztekla jak zkyslá
šlehačka
Ty nemáš žádný rozum Poch

V Jeruzalémské ulici
Pod paží knížku
V hlavě deště
Z minulých dní
A taky hádky
/Jak přebytečně
Moudrá slova
Měrná a naprosto nic
Neřešící
Jak slova
Věčně
Nemlčící/
Domů Na hranici západů
Až na hranici rozednění
Úporné
Úsporné
Ty nemáš rozum ...

SNAD PŘÍŠTĚ - časopis
textářského oddělení
Lidové konzervatoře.
Uzávěrka 15.6.1989.

Redakční rada: P. Šubrt,
M. Bureš, L. Kopecký, V. Jetel.

fejeton

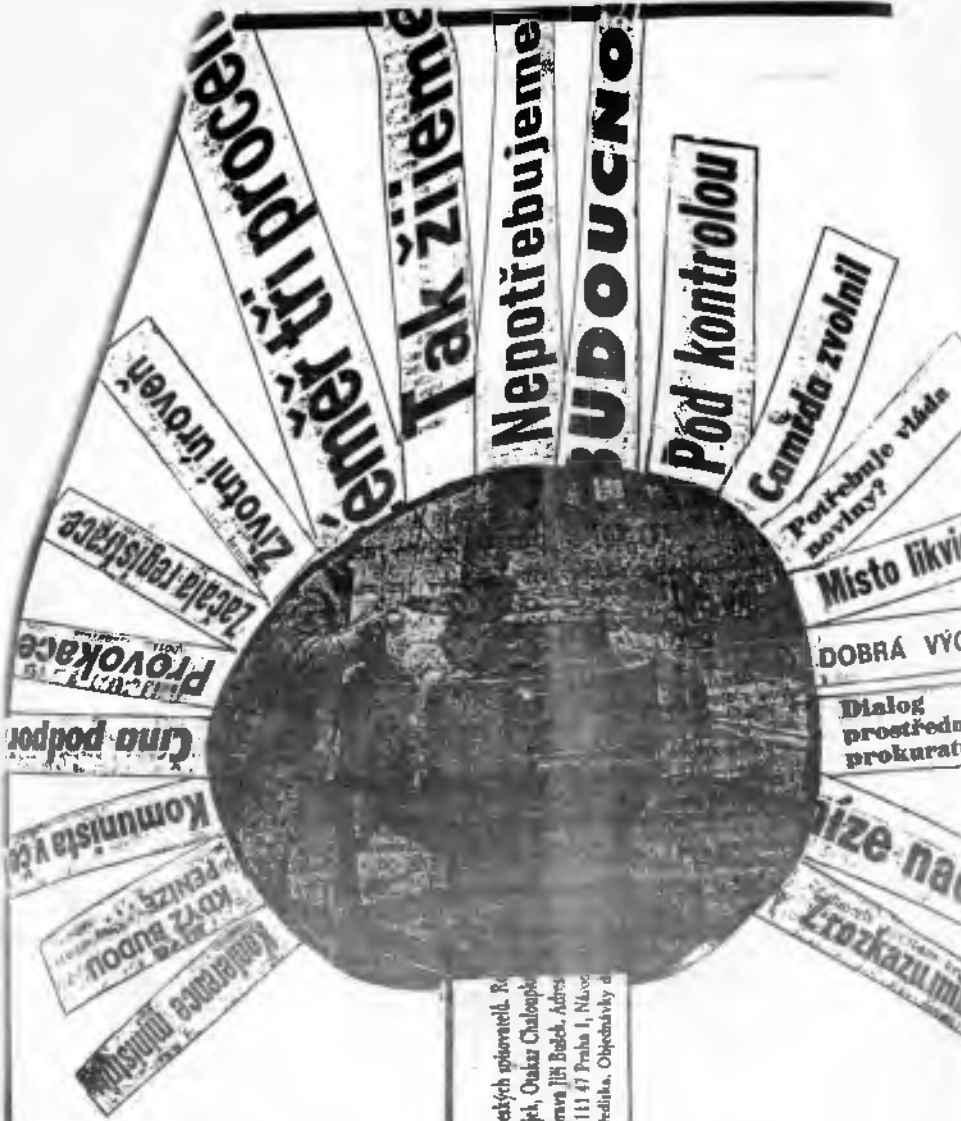
Z á b a v t u n e l u

Možná jste nikdy nebyli
v podzemí a neviděli, jak
se razí tunely. A možná si
ani neumíte představit,
jak nevlídně to tam dole
vypadá. Světlo se pere
s tmou, boty mlaskají v pá-
chnoucím mazlavém bahně,
všude je samá litina a be-
ton, tmu proráží řev vrtaček
a projíždějících vozů.

A uprostřed té pustiny,
neosobní a chladné, seděla
v jedné štole žába. Taková
malá tmavá žába s červený-
mi fleky na břichu, prostě
kuňka. Seděla sama na kovo-
vé trubce a mžourala na mo-
ře bahna pod sebou. Není tak
důležité, jak se sem dosta-
la, jako to, že zde musí žít.
Nemá na vybranou. Žije ne-
závisle na okolním světě,
bez možnosti změny místa a
stylu života. Snad zde něja-
kou obživu najde, snad je
předurčena k pámalému umí-
rání. Pokud přežije tlakové
vlny při odstřelování na
čelbě, náhodné pády těžkých
předmětů i nežádoucí agre-
si méně inteligentních tvo-
rů /jednoho z těch našich
"opravdových" chlapů/, čeká
ji tmavá a bezdýchá budou-
cnost. Bez šance naplnit
základní funkci života -
- účast na rozmnožování.

Každý nižší živočich je
svým způsobem fatalista.
Svému osudu se pokouší vze-
přít jen v případě ohrože-
ní života nebo možnosti
změnit své životní podmín-
ky. Ale taková žába/a navíc
kuňka/v raženém tunelu me-
tra možnost volby nemá.

Pavel Šubrt

Zmařen pokus

Spokojenost

kmen

řídek Svaz českých spisovatelů. Ro
 Dvořák, Jiří Hájek, Otokar Chaloupe
 Sín. Grafická úprava Jiří Běloh. Adres
 tů v nakladatelství Československý spisovatel, 111 47 Praha 1, Na vo
 ve PVS, pošta, doručování a předplatitelská střediska. Objednávky a

ZAČINA DNEŠ